TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/1347

2020 m. rugsėjo 25 d.

kuriuo Ispanijos Karalystei pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanija paprašė Sąjungos finansinės paramos, kad papildytų nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir švelninti protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) numatoma, kad COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Ispanija įgyvendino siekdama suvaldyti protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turės didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. pavasario prognozę buvo numatyta, kad iki 2020 m. pabaigos Ispanijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sudarys atitinkamai 10,1 % ir 115,6 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis Komisijos 2020 m. tarpine vasaros prognoze numatoma, kad 2020 m. Ispanijos BVP sumažės 10,9 %;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Ispanijos darbo jėgos dalį. Dėl to Ispanija staigiai smarkiai padidino viešąsias išlaidas, susijusias su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, skirtomis savarankiškai dirbantiems asmenims ir turizmo sektoriaus darbuotojams, ir su visuomenės sveikatos priemonių rėmimu, kaip nurodyta 4–9 konstatuojamosiose dalyse;

(4) konkrečiau, 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanijos prašyme nurodytuose karališkuosiuose dekretuose Nr. 8/2020, Nr. 11/2020 ir Nr. 24/2020 nustatyta iki 70 % bazinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija darbuotojams, dirbantiems pagal sutrumpinto darbo laiko tvarką – ERTE (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*). Kompensacija negali viršyti 1 098,09 EUR per mėnesį, bet gali būti padidinta iki 1 254,96 EUR arba 1 411,83 EUR per mėnesį priklausomai nuo pagalbos gavėjo išlaikomų vaikų skaičiaus;

(5) valdžios institucijos taip pat visiškai arba iš dalies atleido ERTE sistemoje dalyvaujančius darbuotojus nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo, priklausomai nuo darbdavio dydžio ir metų mėnesio. Atleidimas reiškia, kad valdžios sektorius negauna pajamų, ir Reglamento (ES) 2020/672 įgyvendinimo tikslu tai gali būti prilyginama viešosioms išlaidoms;

(6) savarankiškai dirbantiems asmenims valdžios institucijos skyrė išmoką už veiklos nutraukimą (t. y. visišką ar dalinį savarankiškos veiklos sustabdymą) ir kartu atleido nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo. Pagal šią priemonę mokamos mėnesinės išmokos, kai įmonės turi būti uždarytos arba, jei jos veikia, jų apyvarta yra sumažėjusi daugiau kaip 75 %;

(7) remiantis 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanijos prašyme nurodytu Karališkuoju dekretu Nr. 15/2020 ir taikant 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanijos prašyme nurodytą Karališkąjį dekretą Nr. 8/2020, konkrečios paramos priemonės, kurias sudaro pašalpos ir atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų ERTE dalyvaujantiems darbuotojams, taip pat nustatytos „nuolatiniams sezoniniams darbuotojams“, kurie dėl COVID-19 protrūkio negalėjo grįžti į darbą numatytu laiku;

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

(8) 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanijos prašyme nurodytais karališkaisiais dekretais Nr. 8/2019, Nr. 12/2019, Nr. 7/2020 ir Nr. 25/2020 darbdaviai atleidžiami nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo (50 %), siekiant paremti užimtumo išsaugojimą turizmo sektoriuje nepaprastosios padėties metu ir vėliau, kartu išlaikant kelių kategorijų darbuotojų minimalų socialinės apsaugos lygį. Visų mėnesinių išlaidų vidurkis ir asmenų, kuriems įmonės gavo subsidijas, skaičius rodo, kad vidutinės išlaidos vienam asmeniui per mėnesį sudaro apie 192 EUR;

(9) galiausiai Ispanija, remdamasi 2020 m. rugpjūčio 3 d. Ispanijos prašyme nurodytais karališkaisiais dekretais Nr. 6/2020 ir Nr. 13/2020, pratęsė sveikatos išmokų darbuotojams, nedirbantiems dėl COVID-19 (prevenciškai izoliuotiems arba užsikrėtusiems darbuotojams) mokėjimą. Ši priemonė panaši į nelaimingų atsitikimų darbe schemą (t. y. išmokos yra didesnės ir mokamos iš Socialinio draudimo fondo nuo pirmosios nedarbo dienos), o išmokos negali viršyti 75 % bazinio darbo užmokesčio;

(10) Ispanija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Ispanija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatomos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 23 803 573 600 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Padidėjusi suma, tiesiogiai susijusi su sutrumpinto darbo laiko tvarka ERTE ir panašiomis priemonėmis, skirtomis savarankiškai dirbantiems asmenims ir turizmo sektoriaus darbuotojams, rodo staigų ir didelį išlaidų padidėjimą dėl beveik iš karto beprecedentiškai išaugusio naudos gavėjų, kuriems tos priemonės taikomos, skaičiaus ir susijusių išmokų masto Ispanijoje. Sąjungos lėšomis Ispanija ketina finansuoti 1 660 000 000 EUR išaugusių išlaidų;

(11) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Ispanija ir patikrino, ar dėl COVID-19 protrūkio staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, taip pat atitinkamomis su sveikata susijusiomis priemonėmis, nurodytomis 2020 m. rugpjūčio 3 d. prašyme;

(12) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Ispanijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis;

(13) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Suatrties 108 straipsnį;

(14) Ispanija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų įvykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Ispanija įvykdė tas išlaidas;

(15) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Ispanijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus. Visų pirma paskolos suma nustatyta siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi rizikos ribojimo taisyklių, taikomų paskolų portfeliui, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2020/672,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Ispanija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Ispanijai paskolą, kuri neviršija 21 324 820 449 EUR. Vidutinis paskolos grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.

2. Šiuo sprendimu skiriamos finansinės pagalbos teikimo laikotarpis yra 18 mėnesių nuo pirmos dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

3. Komisija Sąjungos finansinę pagalbą Ispanijai teikia dalimis, atlikdama ne daugiau kaip dešimt mokėjimų. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Pirmos dalies dalinių išmokų grąžinimo terminai gali būti ilgesni negu 1 dalyje nurodytas ilgiausias vidutinis terminas. Tokiais atvejais kitų dalinių išmokų grąžinimo terminai nustatomi taip, kad išmokėjus visas dalis būtų laikomasi 1 dalyje nurodyto ilgiausio vidutinio grąžinimo termino.

4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui.

5. Ispanija apmoka Reglamento (ES) 2020/672 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos finansavimo išlaidas, susijusias su kiekviena dalimi, ir visus Sąjungos mokesčius, sąnaudas ir išlaidas, atsiradusius dėl finansavimo, susijusio su pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta paskola.

6. Dėl dalių dydžio ir išmokėjimo, kaip ir dėl dalinių išmokų dydžio, sprendžia Komisija.

3 straipsnis

Ispanija gali finansuoti šias priemones:

a) sutrumpinto darbo laiko tvarką ERTE (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*), kaip numatyta kovo 17 d. Karališkajame dekrete Nr. 8/2020 (II skyriuje, 22–28 straipsniuose), gegužės 12 d. Karališkajame dekrete Nr. 18/2020 ir birželio 26 d. Karališkajame dekrete Nr. 24/2020 (1–7 straipsniuose);

b) darbuotojams, kuriems taikoma ERTE, skirtas ypatingas socialinio draudimo įmokų priemones, kaip numatyta kovo 17 d. Karališkajame dekrete Nr. 8/2020 (II skyriuje, 22–28 straipsniuose), gegužės 12 d. Karališkajame dekrete Nr. 18/2020 (1–4 straipsniuose), birželio 26 d. Karališkajame dekrete Nr. 24/2020 (I skyriuje, 4 straipsnyje ir papildomame sprendime Nr. 1);

c) išmoką už veiklos nutraukimą ir susijusį atleidimą nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo, kaip numatyta kovo 17 d. Karališkajame dekrete Nr. 8/2020 (17 straipsnyje), iš dalies pakeistame kovo 31 d. Karališkuoju dekretu Nr. 11/2020 (galutiniame sprendime Nr. 1.8), ir birželio 26 d. Karališkajame dekrete Nr. 24/2020 (8, 9 ir 10 straipsnyje);

d) paramos schemą nuolatiniams sezoniniams darbuotojams, kaip numatyta balandžio 21 d. Karališkajame dekrete Nr. 15/2020 (galutiniame sprendime Nr. 8) ir toiems darbuotojams taikant kovo 17 d. Karališkajį dekretą Nr. 8/2020 (24 straipsnį);

e) dalinį darbdavių atleidimą nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo užimtumo išsaugojimui turizmo sektoriuje remti, kaip numatyta kovo 8 d. Karališkajame dekrete Nr. 8/2019, spalio 11 d. Karališkajame dekrete Nr. 12/2019, kovo 12 d. Karališkajame dekrete Nr. 7/2020 (13 straipsnyje) ir Karališkajame dekrete Nr. 25/2020 (galutiniame sprendime Nr. 4);

f) sveikatos išmokas darbuotojams, nedirbantiems dėl COVID-19, kaip numatyta kovo 10 d. Karališkajame dekrete Nr. 6/2020 (5 straipsnyje), balandžio 7 d. Karališkajame dekrete Nr. 13/2020 (galutiniame sprendime Nr. 1) ir rugpjūčio 4 d. Karališkajame dekrete Nr. 27/2020 (galutiniame sprendime Nr. 10).

4 straipsnis

Ispanija ne vėliau kaip 2021 m. kovo 30 d., o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Ispanijos Karalystei.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį adresatui dieną.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 25 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. ROTH